

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till arbetsmarknadsnämnden

Datum:
2025-10-10

Diarienummer:
AMN-2025-00615

Handläggare:
Ulrika Grönqvist, Eva Hellstrand

Information om undersköterskeutbildningen inom komvux - systematiskt arbete för att möta ökade språkkrav inom vård och omsorg

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Avdelningschef för vuxenutbildningen Ulrika Grönqvist informerar om det systematiska arbetet för att stärka det svenska språket inom kommunens undersköterskeutbildning. Här ingår exempelvis insatser som handlar om integrerad svenskundervisning, nivåtester vid studiestart, språkstödande insatser under utbildning och uppföljning av elevernas måluppfyllelse under utbildning.

Beredning

Ärendet har beretts inom arbetsmarknadsförvaltningen.

Föredragning

Utbildning till undersköterska bedrivs inom kommunal vuxenutbildning i Uppsala både i egen regi och vid Kompetensutvecklingsinstitutet (KUI). Förvaltningen följer upp utbildningen inom KUI med avtalsuppföljning, kvalitetsrapport och i samverkan, exempelvis med möten angående APL (arbetsplatsförlagd utbildning) samt i yrkesråd.

Arbetsförmedlingen har tidigare upphandlat undersköterskeutbildning, men gör detta inte längre. I nuläget erbjuder Arbetsförmedlingen vårdbiträdesutbildning som arbetsmarknadsutbildning.

Den kommunala vuxenutbildningen på Utbildnings- och jobbcenter Boländerna har länge arbetat för att stärka elevernas kunskaper i svenska språket inom undersköterskeutbildningen. Sedan flera år har gymnasiekursen i svenska som andra språk i utbildningen sträckts ut i tiden för att ge eleverna tillräcklig språklig kompetens. Vid utbildningsstarten får eleverna göra ett språknivåtest för att kunna möta elevernas individuella behov av stöd. Genom att sedan integrera språkkunskaperna i yrkesämnena blir eleverna bättre förberedda inför arbete inom vård och omsorg.

Under elevernas praktikperiod, APL, följs även elevernas språkliga kompetens upp. Här bedöms förmågor som bland annat handlar om kommunikation, dokumentation och språkförståelse.

Elever avbryts om de inte håller den språkliga nivån som krävs för att fortsätta utbildningen. Det finns då möjligheter för eleven att läsa en orienterande kurs i svenska på Lärcentrum och sedan åter söka sig tillbaka till vårdutbildningen.

Uppsalas modell att utbilda undersköterskor inom vuxenutbildningen har lyfts nationellt. I utredningen Ett språkkrav för språkutveckling (SOU 2024:78) uppmärksammades kommunens arbete med att förstärka utbildningen i svenska inom vårdutbildningen som ett föredöme. Språklärare inom vuxenutbildningen i Uppsala medverkade som expert i utredningen och fick i uppdrag att ta fram ett material med sammanfattning av sitt och sin skolas arbetssätt.

Den kommunala vuxenutbildningen på Utbildnings- och jobbcenter Boländerna har länge samverkat med vård- och omsorgsförvaltningen gällande språkstärkande insatser, bland annat genom tidigare genomförd språkombudsutbildning och kurs i yrkessvenska som uppdragsutbildning. Vuxenutbildningen har också lånat ut språklärare och yrkeslärare till språkstödande insatser på arbetsplatser inom vård- och omsorg i Uppsala.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 10 oktober 2025.

Arbetsmarknadsförvaltningen

Helena Clementson
Förvaltningsdirektör